

PROVA PILOT SOBRE EL POTENCIAL ECOLÒGIC I ECOTURÍSTIC DE CAVALLS I BISONS EN SEMILLIBERTAT A LA RESERVA DE BOUMORT

La Reserva Nacional de Caça (RNC) de Boumort, gestionada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya, està duent a terme un projecte pilot sobre el potencial de dues espècies d'ungulats de caràcter ramader, el cavall salvatge i el bisó europeu, per tal de millorar els hàbitats i l'atractiu turístic de la reserva en sectors on no hi ha bestiar domèstic.

L'any 2016 la Junta Consultiva de la RNC de Boumort va aprovar un pla de dinamització de la reserva que pretenia posar en valor el seu territori, de gran qualitat ecològica, i millorar els avantatges que podia comportar la reserva per als habitants dels municipis del seu entorn. Aquest pla de dinamització tenia diverses línies de treball, entre les quals la renovació de la senyalització, l'impuls a les activitats recreatives guiades, l'ordenació de les visites durant la brama del cérvol o la creació de nous equipaments turístics (com el Mirador del Cap de Boumort). Una d'aquestes línies era la cerca de nous atractius que contribuïssin a desestacionalitzar el turisme, actualment concentrat quasi exclusivament durant el mes que dura la brama del cérvol.

En el marc d'aquest pla, es va valorar la possibilitat d'acollir de forma experimental alguns exemplars d'espècies de caràcter ramader que, pel seu interès i atractiu, poguessin contribuir a aquestes finalitats. Així, el maig de 2017 van arribar a la reserva quatre exemplars de cavall salvatge, i el febrer de 2019 van arribar dues femelles de bisó europeu. L'objectiu a curt termini passa per efectuar una prova pilot sobre l'adaptabilitat d'aquests animals a la reserva, així com el paper ecològic i ecoturístic que poden jugar en aquest espai, de forma compatible amb els seus altres objectius.

Els cavalls salvatges o de Przewalski són la varietat més antiga de cavall existent actualment, i es consideren en perill d'extinció a nivell mundial per la Llista Vermella d'Espècies Amenaçades de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN). Es calcula que en sobreviuen uns 2.000 exemplars, repartits entre centres de cria en captivitat i unes poques localitats on viuen en estat salvatge o en semi-llibertat. Cavalls amb les seves característiques apareixen pintats pels nostres avantpassats del Paleolític en coves com les de Lascaux (França). Com a bons herbívors pasturadors, els cavalls contribueixen a millorar la qualitat de les pastures. Actualment la reserva acull tres exemplars d'aquests cavalls (un mascle i dues femelles), que són propietat de la Fundació Miranda.

Els bisons europeus, classificats com a "Vulnerables" per la UICN, són parents molt propers dels que van pintar els habitants de l'entorn de coves com les d'Altamira (Cantàbria), fa 15.000 anys. Actualment la reserva acull dues femelles de bisó, propietat d'una institució privada. Els bisons tenen caràcter d'espècie ramadera; com a tal, estan inclosos al codi REGA i la seva presència a la reserva està supervisada pel DARP. Els bisons consumeixen més matèria llenyosa que els cavalls, per la qual cosa poden contribuir a controlar el creixement de la biomassa i, indirectament, a reduir el risc d'incendi forestal i mantenir espais oberts. Per aquest motiu, unit al seu atractiu turístic potencial, la presència de bisons en espais delimitats pot ser una interessant innovació en la gestió del món rural.

La RNC de Boumort és un lloc adequat per a l'acollida d'aquests animals en condicions controlades, ja que compta amb una extensió notable de territori propietat de la Generalitat de Catalunya, en el qual s'hi efectua un projecte de valorització de la fauna salvatge com actiu per al desenvolupament local. Aquesta actuació es fa amb la finalitat d'oferir una ubicació adequada a les característiques d'aquests animals, alhora que es contribueix a la seva recuperació. En tots dos casos, aquests animals han de romandre en espais delimitats físicament, en règim de semi-libertat, atès que no poden tenir la consideració d'espècie salvatge. La reserva, de forma coordinada amb els seus propietaris, ha de controlar el seu nombre individualment i ha de vetllar pel seu benestar. No són animals perillosos, si bé cal tenir prudència i no tocar-los ni donar-los menjar.

El projecte també preveu efectuar estudis sobre el comportament d'aquests animals, la seva adaptació a la zona i el seu efecte sobre la vegetació de la reserva, per a la qual cosa es compta amb la col·laboració d'institucions com la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. Així mateix, es contempla la seva valorització turística i educativa, mitjançant visites guiades que actualment s'estan dissenyant, en el marc de l'esmentat projecte de dinamització de la RNC de Boumort, aprovat per la Junta Consultiva de la reserva. En cas que la prova pilot doni bons resultats, es contempla l'existència de dos petits ramats de cada espècie dins d'una zona delimitada de la reserva, amb un nombre reduït d'exemplars. En aquesta zona es podrien efectuar visites guiades que contribuïssin a rebre més visitants fora de l'època de la brama del cérvol i aportar un valor afegit al sector turístic local.

